

ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ТӨСӨЛ БАТЛАГДСАН ТОХИОЛДОЛД ТҮҮНИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХТЭЙ ХОЛБОГДОН АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ САНАЛ

Хууль хэрэгжилтийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

Энэхүү төлөвлөгөө нь хууль батлагдсан тохиолдолд хэрэгжүүлэх арга хэмжээг нарийвчлан төлөвлөх зорилготой бөгөөд ойролцоогоор 1-2 жилийн хугацаанд хэрэгжих алхмуудыг багтаана.

1. Хууль хэрэгжүүлэх үндсэн үе шат

Үе шат	Үйл ажиллагаа	Хариуцсан байгууллага	Хугацаа
Төлөөлөлт	Хууль батлагдсаны дараа хэрэгжилтийн төлөвлөгөө боловсруулах. Хэрэгжүүлэх арга, хариуцлагыг тогтоох.	Тус яам, агентлаг /Хууль санаачлагч байгууллага/	Батлагдсан өдрөөс эхлэн 1–2 сар
Дүрэм журам боловсруулах	Хуулийн хэрэгжилтийг зохицуулах нэмэлт дүрэм, журам боловсруулах, холбогдох хууль, эрх зүйн баримт бичгийг шинэчлэх.	Тус яам, эрх зүйн хэлтэс	3–6 сар
Санхүү, нөөцийн хангамж	Хэрэгжилтийн төсөв батлуулах, шаардлагатай нөөцийг тодорхойлох, хангах.	Сангийн яам, холбогдох байгууллага	3–6 сар
Сурталчилгаа, сургалт	Иргэд, аж ахуйн нэгж, төрийн байгууллагуудад хууль сурталчлах, сургалт зохион байгуулах.	Тус яам, хэвлэл мэдээлэл, иргэний нийгмийн байгууллагууд	6–9 сар
Хяналт, үнэлгээ	Хэрэгжилтийн явцыг хянах, тайлагнах систем байгуулах. Үнэлгээ, санал дүгнэлт боловсруулах.	Хэрэгжүүлэгч байгууллага, Хяналтын байгууллага	Бүрэн хэрэгжсэн хүртэл тогтмол
Шинэчлэлт, сайжруулалт	Хэрэгжилтийн үр дүнг үндэслэн шаардлагатай өөрчлөлт оруулах.	Хууль санаачлагч байгууллага, парламент	1–2 жилд нэг удаа

2. Нарийвчилсан үйл ажиллагаа

Хууль хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулах

Хууль хэрэгжүүлэх стратеги боловсруулах, үйл ажиллагааны нарийвчилсан төлөвлөгөө гаргах, зорилго, шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлох.

Дүрэм журам батлах

Хуулийн дагуу шаардлагатай дүрэм, журмыг боловсруулах, холбогдох хууль, тогтоомжид нийцүүлэн шинэчилж, батлах, заавар гарын авлага бэлтгэх.

Санхүү, нөөцийн хангамж

Хэрэгжилтийн төсвийг батлуулах, хүний нөөц, тоног төхөөрөмж, мэдээллийн системийг хангах.

Сурталчилгаа, сургалт

Хуулийн товч танилцуулга, гарын авлага бэлтгэх, сургалт, семинар зохион байгуулах, олон нийтэд мэдээлэл түгээх.

Хяналт, үнэлгээ

Хууль хэрэгжиж буй байдлыг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт тогтоох, тогтмол тайлан гаргах, олон нийтэд мэдээлэх.

Шинэчлэлт

Хууль хэрэгжилтийн туршлага дээр үндэслэн нэмэлт өөрчлөлт хийх, холбогдох талуудын санал авах, боловсруулах.

3. Хэрэгжилтийн хяналтын механизм

Хяналт тавих байгууллага: Тус яам, парламентын байнгын хороо, иргэний нийгмийн байгууллагууд

- Тайлан гаргах давтамж:
- Сар, улирал, жилээр.
- Үнэлгээний арга: Судалгаа, статистик мэдээлэл, олон нийтийн санал асуулга.
- Тайлагнах хэлбэр: Албан тайлан, цахим мэдээлэл, олон нийтэд ил тод мэдээлэх.

1. Хуулийн нэмэлт өөрчлөлт батлагдсаны дараа авах арга хэмжээ

1.1 Зохион байгуулалт

- Хууль хэрэгжүүлэх заавар, журмыг боловсруулж батлуулах: Хуулийн шинэ заалтуудыг нарийвчлан тайлбарласан журам боловсруулж, Ашигт малтмалын газар, Байгаль орчны газар, Сангийн яам, Орон нутгийн захиргааны түвшинд түгээх.
- Хэрэгжилтийн хяналтын хороо байгуулах:
- Хууль хэрэгжилтийн явц, үр дүнг хянах тусгай хороо байгуулах.
- Хүний нөөц, чадавхыг бэлтгэх:
- Мэргэжилтнүүдэд зориулсан сургалт, зөвлөмж гаргах.

1.2 Санхүү, эдийн засгийн арга хэмжээ

- Татвар, төлбөрийн шинэ тогтолцоо хэрэгжүүлэх:
- Хуулийн шинэ нэмэлтэд нийцүүлэн Ашигт малтмалын төлбөр, концессын төлбөр, нөхөн сэргээлтийн зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох.
- Орон нутгийн хөгжлийн сан байгуулах:
- Ашигт малтмалын ашиглалтын орлогоос тодорхой хувийг орон нутгийн дэд бүтцэд хөрөнгө оруулах.

1.3 Байгаль орчин, нийгмийн арга хэмжээ

- Байгаль орчны үнэлгээний шинэ журам:
- Хуулийн шинэ заалттай уялдуулан нарийвчилсан үнэлгээний журам батлах.
- Нөхөн сэргээлтийн шаардлага:
- Лиценз олгохоос өмнө нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөг батлуулах журам.
- Иргэдийн оролцоо:
- Орон нутгийн иргэд, иргэний нийгмийн байгууллагуудын оролцоог хангах механизмыг хэрэгжүүлэх.

1.4 Технологи, инноваци

- Технологийн шинэчлэл дэмжих:
- Ашигт малтмалын олборлолт, боловсруулахад шинэ технологи нэвтрүүлэх, инновацийн төв байгуулах.
- Олон улсын туршлага судлах:
- Холбогдох орнуудын жишиг, стандартыг судлах, хэрэгжүүлэх.

1.5 Хууль эрх зүйн арга хэмжээ

- Хууль зүйн тайлбар, зааварчилгаа гаргах:
- Шинэ хуульд нийцүүлсэн заавар, журмыг боловсруулж нийтэд түгээх.
- Хууль хэрэгжилтийг үнэлэх тогтолцоо бий болгох:
- 1–3 жил тутамд хэрэгжилтийн тайлан гаргах.

2. Өөрчлөлт оруулах боломжтой холбогдох хууль тогтоомж

2.1 Ашигт малтмалын тухай хууль

- Лиценз олгох, сунгах журам
- Ашигт малтмалын төлбөрийн болон концессын нөхцөл
- Байгаль орчны үнэлгээний шаардлага
- Нөхөн сэргээлтийн заалт
- Иргэдийн оролцооны журам

2.2 Байгаль орчны тухай хууль

- Үнэлгээ, зөвшөөрлийн процесс
- Байгаль орчны мониторингийн журам
- Хяналт, тайлагналын заалт

2.3 Татварын тухай хууль

- Ашигт малтмалын татварын шинэ тогтолцоог тусгах
- Орон нутгийн хөгжлийн сангийн татварын заалт

2.4 Орон нутгийн өөрөө удирдах тухай хууль

- Ашигт малтмалын орлогын тодорхой хувийг орон нутгийн төсөвт оруулах
- Орон нутгийн иргэдийн оролцооны журам

2.5 Хөдөлмөрийн тухай хууль

- Орон нутгийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих зохицуулалт
- Ашигт малтмалын олборлолтод ажиллах боловсон хүчний зохицуулалт

5. Хууль эрх зүйн өөрчлөлтүүд

- *Ашигт малтмалын тухай хууль: Лиценз олгох журам, нөхөн сэргээлтийн шаардлага, татварын шинэ тогтолцоо, иргэдийн оролцоо*
- *Байгаль орчны тухай хууль: Үнэлгээ, зөвшөөрөл, мониторингийн журам*
- *Татварын тухай хууль: Ашигт малтмалын татварын тогтолцоо, орон нутгийн сангийн заалт*
- *Орон нутгийн өөрөө удирдах тухай хууль: Ашигт малтмалын орлогын зарцуулалт, оролцооны журам*
- *Хөдөлмөрийн тухай хууль: Орон нутгийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих зохицуулалт*

6. Үр дагавар, эрсдэлийн удирдлага

- *Эдийн засгийн, байгаль орчны, нийгмийн эрсдэлийг үнэлэх, хянах Холбогдох яам, газар*

Дүгнэлт ба зөвлөмж

Ашигт малтмалын тухай хуульд орсон нэмэлт өөрчлөлт нь баялгийн шударга хуваарилалт, татвар төлөлтийн ил тод байдал, орон нутгийн оролцоог нэмэгдүүлэх зорилготой. Гэвч хууль хэрэгжүүлэхэд уялдаа холбоо, дэд зохицуулалтыг нэг мөр болгох шаардлагатай. Тиймээс дараах зөвлөмжийг гаргаж байна. Үүнд:

- *Хууль хэрэгжүүлэх журмуудыг 6 сарын дотор батлах.*
- *Төрийн болон хувийн хэвшлийн мэдээлэл солилцооны нэгдсэн систем нэвтрүүлэх.*
- *Ашигт малтмалын төлбөрийн тооцооллын программ хангамжийг шинэчлэх.*
- *Иргэд, ОНН, орон нутгийн оролцоог хангах зөвлөлдөх тогтолцоо бий болгох.*
- *Хууль хэрэгжилтийн явцыг жил бүрийн төсвийн хяналтын хүрээнд үнэлэх.*

СУДАЛГААНЫ БАГ